

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsexamen

i

Kongsbergs offentlige Skole

for den høiere Almendannelse.

1873.

INDHOLD:

Skoleefterretninger, meddelte af Rektor.

KONGSBERG 1873.

Trykt af N. Erlandsen.

Skoleefterretninger.

1872—1873.

Skolens Ordning.

De i Skolens Indbydelsesskrift for forrige Aar omhandlede Forhandlinger om dens fremtidige Ordning have været fortsatte. Skoleforstanderskabets i Erklæring af 27de Apkil f. A. afgivne Forslag til Skolens Ordning som Middelskole med 3 toaarige Klasser og saavel Latin- som Engelsklinien blev af Kongsbergs Kommunebestyrelse enstemmigen anbefalet og af Overbestyrelsen lagt til Grund for videre Forhandlinger, idet Sagen ved Kirke-Departementets Skrivelse af 30te Juli f. A. forlangtes paany forelagt Kommunebestyrelsen og denne opfordredes til at fatte Beslutning om:

at garantere for, at Skole- og Indskrivningspengenes Beløb — uden Fradrag for Fripladse og for den Brødre tilstaaede Moderation — kommer til at udgjøre mindst 564 Spd. aarlig,

fremdeles som hidtil at yde et direkte Tilskud til Skolen af 470 Spd. aarlig,

at anskaffe og vedligeholde for Skolen hensigtsmæssigt Lokale med Inventarium — Undervisningsmidler derunder ikke indbefattede — saaledes, at det i Tvivlstilfælde afgjøres af Skolernes Overbestyrelse, hvad der skal henregnes til fornødent Inventarium. —

Ved Beslutning af 16de September f. A. har Kongsbergs Kommunebestyrelse vedtaget at overtage disse Forpligtelser.

Ved Begyndelsen af det forløbne Skoleaar 1872—73 havde Skolen endnu tilbage af dens ældre Ordning 2den Latin- og Realklasses sidste Aarshold. Fra Nytaar 1873 ophørte 2den Realklasse, da denne Klasses Disciple vare udmeldte af Skolen. Derimod har Undervisningen i 2den Latinklasse været fortsat. Ved Skoleaarets Slutning vil ogsaa denne Klasse ophøre og den forrige Middel- og Realskoles Virksomhed dermed være endelig afsluttet.

Middelskolen efter den nye Ordning har i det forløbne Skoleaar været i Virksomhed med alle sine Klasser, I—VI, forenede til 3 toaarige Klasser.

Det samlede Antal af ugentlige Undervisningstimer, Skolens Lærere i det forløbne Skoleaar have haft at besørge, have i dets første Halvdel udgjort 171 Timer og siden Januar d. A. 1871, foruden de til Sang og Gymnastik henlagte Timer.

I det kommende Skoleaar 1873—74 vil Skolen være ordnet som Middelskole med 3 toaarige Klasser og begge dens Linier, Latin- og Engelsklinien. Undervisningstidens Fordeling paa de forskjellige Fag vil sees af følgende:

Timefordelingstabel

for 1873—1874.

	1ste Klasse I og II 9—11 Aar I, I og II, II.			2den Klasse III og IV 11—13 Aar III, III og IV, IV.			3die Klasse V og VI 13—15 Aar V, V og VI, VI.		
	Religion		3		1	2			2
Modersmaal	5*	6		2	3	1	1	2	
Tydsk	5**		5	3	2	1	2	1	
Latin for Latinlinien						L 7		L 7	
Engelsk for Engelsklinien						E 6		E 6	
Fransk, valgfrit							1	2	
Historie		3			3			2	
Geografi		3			3			1	
Naturkundskab			2		2			2	
Mathematiske Fag		4		2	4		3	3	
Tegning			2	1		E 1		E 1	
Skrivning	3	2		2					
	8	21	9	11	19	L 11 E 11	7	L 22 E 22	8

* I første Halvaar.
** I andet Halvaar.

Desuden Sang: 2 Timer ugentlig og

Gymnastik: 3 — —

hvilke herefter saavel i Sang som Gymnastik ville blive fordelte med Halvtimer paa Skolens 2 Afdelinger i disse Fag.

Det samlede Antal af ugentlige Undervisningstimer efter denne Timefordelingstabel vil blive besørget af Skolens Rektor, 2 Adjunkter og 1 Klasselærer i 102 Timer. De øvrige 24 Timer ville besørges af Timelærere. Den efter samme Timefordelingstabel udarbejdede Plan for det daglige Arbejde er approberet af Kirke-Departementet.

Skolens Lærere.

Da Cand. theol. J. Lange i Mai f. A. havde opsagt sin Stilling ved Skolen baade som Klassslærer og som Lærer i Gymnastik, blev i hans Sted fra 15de August Cand. theol. Oscar Moe af Kirke-Departementet antaget som Klasselærer ved Skolen.

Gymnastikundervisningen har i det forløbne Skoleaar været besørget af Artilleri-Lieutnant Schultz, fra 12te Decbr. f. A. ifølge Departementets Ansættelse.

Paa Grund af den forestaaende Forandring i Skolens Ordning vil Timelærerundervisningen i det Hele blive indskrænket og den ene af Skolens Timelærerposter ganske blive inddraget. Herved vil Studiosus philologiæ Olaf Klausen ved Skoleaarets Slutning komme til at fratræde den Lærerstilling, hvori han nu siden Mai 1868 har havt Ansættelse ved Skolen.

Discipelantallet.

I Slutningen af Skoleaaret 1871—1872 havde Skolen

et Antal af 40 Disciple, af hvilke 10 Elever udgik efter den offentlige Examen f. A. og blandt disse

af 2den Latinklasse 7

og af 2den Realklasse 1,

som fuldstændigen havde gennemgaaet Middel- og Realskolens Kursus.

Ved Begyndelsen af det nye Skoleaar i August f. A. optoges 8 Disciple. Skolen begyndte saaledes dette med 38 Disciple, nemlig:

A. Middel- og Realskolen:

2den Latinklasse 2 Disciple.

2den Realklasse 3 —

B. Middelskolen efter den nye Ordning.

3die Klasse — VI Latinlinien 2 Disciple.

Engelsklinien 1 —

V Latinlinien 1 —

Engelsklinien 3 —

2den Klasse — IV Latinlinien 1 —

Engelsklinien 5 —

III 12 —

1ste Klasse — II 4 —

I 4 —

I Oktober f. A. optoges endvidere i Middelskolens 2den Klasse 2 Disciple og i April d. A. i dens 1ste Klasse 1 Discipel, der var udgaaet af samme Klasse i Fredriksstads, efter Planen for de offentlige Middelskoler indrettede Skole.

Derimod er i December f. A. udtraadt:

af Middel- og Realskolens 2den Realklasse 3 Disciple.

• Middelskolens 2den Klasse — III — 1 —

hvis Forældre frasyttede Stedet,

og i Marts d. A.:

af Middelskolens 2den Klasse — IV — 1 Discipel.

Skolen har saaledes for Tiden 36 Disciple, hvoraf

A. Middel- og Realskolens 2den Latinklasse 2 Disciple.

B. Middelskolen:

3die Klasse	— VI —	Latinlinien	2	Disciple.
		Engelsklinien	1	—
	— V —	Latinlinien	1	—
		Engelsklinien	3	—
2den Klasse	— IV —	Latinlinien	1	—
		Engelsklinien	4	—
	— III —		13	—
1ste Klasse	— II —		4	—
	— I —		5	—

Skolens Bibliothek og øvrige Samlinger.

Skolens Bibliothek, hvorover Katalog haves i dens Indbydelsesskrift for 1868, er fremdeles stadigen bleven forøget dels ved Indkjøb af Bøger for det bevilgede Annuum dels ved de som Gave fra Hans Maj. Kongen og ved Foranstaltning af Kirke-Departementet tilsendte Skrifter. Det talte ved Udgangen af 1872 efter Tilgangsprotokollen 1109 Numere.

Om de øvrige Samlinger henvises til Indbydelsesskriftet for 1865. De ere siden efterhaanden forøgede ved Anskaffelser for de til samme aarlig bevilgede Midler. Saaledes er foruden andre mindre kostbare fysikalske Apparater i 1867 anskaffet en ny og kraftigere Luftpumpe og i 1870 en kemisk Vægt med Lodder.

Til Naturaliesamlingen er i 1870 efter Foranstaltning af Professor Esmark modtaget en Samling af Fiske samt nogle Krybdyr og Leddyr, i Spiritus. Samlingen er ogsaa forøget ved Gaver af Skolens Disciple og af Adjunkt Saxild. I 1872 er for nogle til Samlingen bevilgede Midler anskaffet en udstoppet Hanløve og en Sneugle.

Til Skolens Samling af Billedværker og øvrige Undervisningsapparater er i 1872 anskaffet "Die Bibel in Bildern" von J. Schnorr. Desuden har Skolen i 1872 modtaget som Gave af Driftsbestyrer ved Vinoren Sølvværk, Qvale, en grønlandsk Fangstbaad med forskellige Fangstredskaber og andet Tilbehør.

Uddrag af Skolens Regnskab for 1872.

Indtægt:

A. Vedkommende den egentlige Skolekasse,

	Spd.	Skill.
1. Beholdning efter Regnskabet for 1871	54	51½
2. Kongsberg Kommunes Bidrag	470	-
3. Statskassens Tilskud	1960	-
4. Do. Do. til Alderstillæg	600	-
5. Do. Do. til Vedligeholdelse og Komplettering af Skolens fysikalske og Naturaliesamling	60	-
6. Skolepenge, Lys- og Brændepenge samt Indtrædelsespenge og Testimoniegebyr	730	18
7. Refusioner	2	112
	<hr/>	<hr/>
	3877	58½

Udgift:

	Spd.	Skill.
1. Lærernes Lønninger	2500	-
2. Do. Alderstillæg	600	-
3. Lærerne i Tegning og Skrivning	120	-
4. Do. i Sang og Gymnastik	89	45
5. Regnskabsførerens Procenter	76	107
6. Pedellens Løn og Husleiegodtgjørelse	100	-
7. Bibliotheket	44	45
8. Den fysikalske og Naturaliesamlingen	36	60
9. Undervisningsapparater	10	20
	<hr/>	<hr/>
Lateris	3577	37

	Spd.	Skill.
Overføres	3577	37
10. Lys og Ved	53	12
11. Byskat, Grundleie og Brandkontingent .	70	25
12. Forskjellige Udgifter	118	55 1/2
13. Sagførersalar og ifølge Decision . .	2	32
14. Beholdning	56	17
	<u>3877</u>	<u>58 1/2</u>

B Bibliotheket vedkommende:

	Spd.	Skill.
Efter Regnskabet for 1871 havde Bibliotheket tilgode	-	110 1/2
Hertil det for 1872 bevilgede Tilskud . . .	30	-
	<u>30</u>	<u>110 1/2</u>

Naar herimod opføres Udgiften til Bøger og Indbinding i 1872	44	45
bliver Bibliotheket skyldig	13	54 1/2

C. Vedkommende den fysikalske og Naturaliesamlingen:

	Spd.	Sk.
Efter Regnskabet for 1871 var Samlingen skyldig	20	16
Hertil Udgiften i 1872	36	60
	<u>56</u>	<u>76</u>
Naar herimod opføres som anvist i 1872 .	60	-
haves* i Behold til Anvendelse for Samlingen	<u>3</u>	<u>44</u>

Undervisningen i Skoleaaret.

Lærefagene have i det forløbne Skoleaar været fordelte mellem Skolens Lærere paa følgende Maade:

Rektor: A. Middel- og Realskolen:

2den Latin- og Realklasse Historie 3 Timer, 2den
Latinklasse Latin 9;

B. Middelskolen:

3die Klasse — V og VI Modersmaal 4 Timer,

Historie 3, 1ste Klasse — I og II — Modersmaal 1, tilsammen 20 Timer ugentlig.

Adjunkt Saxild: A. Middel- og Realskolen:

2den Latin- og Realklasse Matematik 4 Timer, Geografi 1, 2den Realklasse Naturhistorie 2 Timer, Naturlære 3, Regning 2, Geometrisk Tegning 1;

B. Middelskolen:

3die Klasse — V og VI — Naturkundskab 3, Mathematik 3, foruden 3die Klasse -- VI — særskilt 3, og 3die Klasse — V -- 3 Timer sammen med 2den Realklasse i Regning og geometrisk Tegning, 2den Klasse — III og IV — Naturkundskab 2, Matematiske Fag (Geometrisk Konstruktion og Geometri) 2 og 1ste Klasse — II — Naturkundskab 2, tilsammen 28 Timer ugentlig.

Adjunkt Bugge: A. Middel- og Realskolen:

2den Latin- og Realklasse Modersmaal 3 Timer, Tydsk 3, 2den Latinklasse Græsk 5;

B. Middelskolen:

3die Klasse — V og VI — Tydsk 5 Timer, Latin 7, 2den Klasse — III og IV — Tydsk 6, tilsammen 29 Timer ugentlig.

Klasselærer, Cand. theol. O. Moe:

A. Middel- og Realskolen:

2den Latin- og Realklasse Religion 2 Timer;

B. Middelskolen:

3die Klasse — V og VI — Religion 2 Timer, Geografi 1, 2den Klasse — III og IV — Religion 3, Modersmaal 6, Historie 3, 1ste Klasse — I og II — Religion 3, Historie 3 og — II — Tydsk 5, tilsammen 28 Timer ugentlig.

Timelærer, Cand. philos. Prahm:

A. Middel- og Realskolen:

2den Latin- og Realklasse Fransk 2 Timer, 2den Latinklasse Engelsk 2, 2den Realklasse Engelsk 3;

B. Middelskolen:

3die Klasse — V og VI — Engelsk 6 Timer, — VI — Fransk 2, 2den Klasse — IV — Engelsk 6, — III og IV — Geografi 3, 1ste Klasse — I og II — Regning 4, tilsammen 28 Timer ugentlig.

Timelærer, Stud. philol. Klausen:

B. Middelskolen:

3die Klasse — V — Fransk 3 Timer, 2den Klasse — IV — Latin 4, — III og IV — Mathematiske Fag (Regning) 4, 1ste Klasse — I og II — Modersmaal 10, Geografi 3, tilsammen 27 Timer ugentlig.

Timelærer, Guardein Steenstrup: Tegning i alle Klasser i 4 Timer ugentlig.

Timelærer, Almueskolelærer Hoff: Skrivning i alle Klasser 7 Timer ugentlig.

De i Skoleaaret gennemgaaede Undervisningspenssa.

A. Mittel- og Realskolen.

Modersmaal.

2den Latinklasse b. Lassens Læsebøger: Sagaen om Gunlaug Ormstunge og Skalde Ravn; af Holberg: "Erasmus Montanus" og Brudstykket af "P. Paars"; af Baggesen: No. 16, 18 og 19 af "Labyrinthen", "Kallundborgs Krønike", flere Smaadigte; af Oehlschlæger: "Scener af Aladdin"; af Wergeland: "Ole Haagenstad", "et skrækkeligt Jevndøgn", samtlige Stykker af "Bladet for Arbeidsklassen", flere Digte — med de fornødne Oplysninger om Forfatter og Skriit- (Digt-) art. Øvelse i Oplæsning og i frit mundtligt Foredrag.

Af Borgens Veiledning: fra og med Figurerne til 33te Lektion; det før Læste repeteret; 2 Stile maanedlig.

Tydsk.

2den Latinklasse b: 13 Blade af Autenrieths Læsebog. Desuden 14 Blade kursorisk foruden adskillige Digte. Af Syntaxen efter Løkkes "Kortfattet tydsk Grammatik" indtil Verbets Tider samt Repetition af den øvrige Del af Syntaxen og af Formlæren indtil Verberne. Stile efter Grønberg.

Fransk.

2den Latinklasse b: Borrings "Études littéraires" S. 118 - 133, 233 - 248 (15 Blade). Bloms Grammatik: Formlæren.

Engelsk.

2den Latinklasse b: Hedleys "Anvisning": Øvelsesstykkerne fragmentarisk, — Læsebogens prosaiske Del fuldstændigt gennemgaaet.

Latin.

2den Latinklasse b: Ciceros 4 katilinariske Taler, et Udvalg af Ciceros Breve efter Kielsens Udgave, i Omfang svarende til 12te Bog af hans epistolæ ad diversos og af Ovids Forvandlinger 2den Bog Vers 1-408 og af 3die Bog Vers 576-733, i Alt 565 Vers; desuden læst ex tempore af Cæsars galliske Krig 2den Bog Kap. 22-35.

Af Madvigs latinske Grammatik af Syntaxen Kapitlerne om Adjektiverne, Pronominerne, Sætningers Art og Forbindelse, Indikativ og dets Tider, Konjunktiv, Gjenstandssætninger i Konjunktiv, Konjunktivets Tider og Imperativ; desuden Repetition af Formlæren og Orddannelseslæren samt af Syntaxen Kasuslæren. Ugentlig en Hjemmestil.

Græsk.

2den Latinklasse b: Iste Bog af Zenophons Anabasis. 55 Kapp. af Herodots 8de Bog. Kursorisk Gjennemgaaelse af Orddannelseslæren. De nødven-

dige Henviisninger til Syntaxen. Forfatteren repeteret. — Curtius's Grammatik.

Religion.

2den Latinklasse b: Bibelhistorie: Den gamle Pagts Historie fra Begyndelsen til Josva og Dommernes Historie efter Kurtz Lærebog. Forklaring: 1ste Part indtil 2den Tavle og 3die, 4de og 5te Part; hele Bogen repeteret. 2den Samuels Bog Kap. 7—12 er gennemgaaet, ligesom de fleste Søndagstexter i Aarets Løb.

Historie.

2den Latinklasse b: Den nyere og nyeste Tids Historie fra Luthers Reformation efter Nissens fragmentariske Lærebog; desuden Roms Historie efter Daae's og Petersens Lærebog i Verdens-Historien.

Geografi.

2den Latinklasse b: Daas Udtoget: Amerika og Oceania samt Indledningen til Halvöen Norge og Sverige. Endvidere efter Daas Lærebog: Fra Skandinavien (Side 108) til Storbritannien og Ireland (Side 171).

Mathematik.

2den Latinklasse b: Arithmetik. Dr. Brochs Lærebog: Hvad der af samme fordres til Examen artium. Geometri. Holuboes Lærebog: Hvad der af samme fordres til Examen artium.

B. Middelskolen.

Religion.

1ste Klasse — I: Bibelhistorie: efter Vogts lille Bibelhistorie den gamle Pagt og den nye til "Jesu sidste Dage". Af Luthers Kathekismus de 5 Parter, Hnstavlen og Bönnerne. Udvalgte Salmer efter Guldbergs Salmebog. Øvelser i at slaa efter i Bibelen og find

Bibelsteder og de enkelte Skrifter. Det hellige Lands Geografi i Korthed.

— II: Som I.

2den Klasse — III: Bibelhistorie efter Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler fra det nye Testamente til Skjærtorsdag. Forklaring: Iste Part og 2den Parts Iste Artikel til Spørgsmaal 250. Af det nye Testamente er Lucas Evangelium gennemgaaet til Cap. 13.

— IV: Som III med Undtagelse af Skriftlæsningen.

3die Klasse — V: Bibelhistorie: Den gamle Pags Historie efter Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler fra Begyndelsen til Rigets Deling. Forklaring: Iste Part, 2den Parts første Artikel, 3die, 4de og 5te Part. 2den Samuels Bog er gennemgaaet fra 7de — 12te Capitel. De fleste Søndagstexter.

— VI: Bibelhistorien i sin Helhed repeteret. Lige-
saa Forklaring. Forøvrigt som — V.

Modersmaal.

Iste Klasse — I: Læseøvelser: Af Eriksens og Paulsens Læsebog 2den Dels Iste Afdeling samt den større Del af 2den Afdeling. Grammatik: Formlæren mundtlig med Gjennemgaaelse af Lökkes Exempelsamling. Sætningsopløsning.

Skriftlige Øvelser: Afskrift efter Bog og af noget Udenadlært.

— II: Læseøvelser: Af Eriksens og Paulsens Læse-
bog den første Halvdel af 2den Dels 2den Afdeling. Grammatik efter Lökkes kortfattede Omrids af Modersmaalets Grammatik. Sætningsopløsning.

Skriftlige Øvelser: Diktat, Gjengivelse med Øvelse i Interpunktionslæren.

2den Klasse — III: Af Eriksens og Paulsens Læsebog 3die Del fra Begyndelsen til Side 272. Enkelte Digte lærte udenad. Lökkes "kort Omrids af Modersmaalets Grammatik" til "Retskrivning og Skille-

tegn“. Øvelse i Analyse. Skriftlige Øvelser: Diktat, Gjenfortælling, Omsætning af Digte til Prosa og endel frie Opgaver.

— IV: Hvad Læsebogen angaar som — III. Hele Løkkes “Omrids“ af Grammatiken, suppleret ved mundtlige Meddelelser navnlig, hvad Sætningsbygningen angaar. Øvelser i Analyse. Det vigtigste af Verslæren. Skriftlige Arbejder: Gjenfortælling, Omshrivning af Digte, Skildringer og andre passende Opgaver.

3die Klasse — V: Af Paulsens og Eriksens Læsebog 3die Del Læsning og Gjennemgaaelse af de fleste Læsestykker i Afsnittene: “Naturskildringer og Livsbilleder“ samt “Kulturhistoriske Skildringer“ indtil S. 418; desuden udvalgte Læsestykker efter samme Læsebog af de vigtigste af Fælleslitteraturens og de nyere norske Literaturs Forfattere samt Scener af Holbergs “Erasmus Montanus“. Repetition af Grammatiken efter Løkkes “Omrids“. Om Troper efter Borgens Veiledning.

Af skriftlige Arbejder ere 21 i Aaret udførte af Disciplene; foruden Øvelser efter Borgens Veiledning: Fostællinger, Beskrivelser og Skildringer, Gjengivelse af et Digts Indhold samt Forklaring og Anvendelse af Ordsprog.

— VI: Hvad Læsebogen og Grammatiken angaar som Klasse — V. Om Troper og Figurer repeteret efter Borgens Veiledning. Om det jambiske og trockæiske Versemaal eller Løkkes Modersmaalets Grammatik til Skolebrug 2det Tillæg.

Af skriftlige Arbejder ere 20 i Aaret udførte af Disciplene. Af Opgaver ere givne:

Beskrivelser og Skildringer: Et forfaldent Hus. Krigens Ulykker. At forklare de bibelske Billeder af J. Schnorr: “Josef bliver solgt af sine Bønder“ og

“Salomos Dom“. Et Besøg i Smeltehytten. Den nye Hængebro. En Reise fra Drammen til Kongsberg før og nu. Sammenligning mellem Vognen og Skibet Esaus og Jakobs Karakter. Hvorledes fremstilles i Almindelighed Rævens Karakter. Forklaring og Anvendelse af Sententser og Ordsprog: “Vel begyndt er halv fuldendt“ og “Rom blev ikke bygget paa en Dag“. Hvad har Mennesket vundet ved Skibsfarten? Glassets Nytte. Schweiz: Land og Folk.

T y d s k.

1ste Klasse — I: Aalholms Læsebog ca. 20 Stykker. Grammatik: Substantivets Kjøen og Bøining; Verbet i Handle- og Lideform og mulig Adjektivets Bøining — i Forbindelse med stādige skriftlige Øvelser.

1ste Klasse — II: Aalholms tyske Læsebog Side 18—67, enkelte af Digtene, et Par udenad samt 73—86 med Forbigaaelse af de poetiske Stykker. Det væsentligste af Formlæren efter Løkkes “Kortfattet tysk Grammatik“. Mundtlig Retrovertering, skriftlige Øvelser.

2den Klasse — III: 33 Blade af Aalholms Læsebog, hvoriblandt Smaadigte. Af Løkkes “Kortfattet tysk Grammatik“, læst det Manglende af Formlæren saaledes, at denne nu er læst og repeteret i sin Sammenhæng, med Undtagelse af Læren om hvilke Substantiver der tilhøre de forskjellige Deklinationer. Stile efter Knudsen, 2 ugentlig.

— IV: 22 Blade af Aalholms Læsebog, hvoridlandt Smaadigte. Af Løkkes “Kortfattet tysk Grammatik“ repeteret det før Læste af Formlæren med udførligere Behandling af Læren om de med durch, über, um og unter sammensatte Verber; af Syntaxen læst indtil Verbet. Stile efter Knudsen, 1 Time om Ugen.

3die Klasse — V: Løkkes Læsestykker: 33½ Blad, hvoraf 28 repeterede. Efter Løkkes “Kortfattet tysk

Grammatik“ repeteret Formlæren med udtørligere Behandling af enkelte Partier; af Syntaxen læst fra og med Adjektiverne — ud, ligesaa med Ubvidelse af enkelte Afsnit.

Stile efter Knudsen, skriftlige og mundtlige, 1 Time ugentlig

— VI: Løkkes Læsestykker: 39 Blade Prosa og et Par Digte, hvoraf kun omtrent det Halve repeteret. Repeteret Løkkes “Kortfattet tydsk Grammatik“ med de fornødne Udvidelser.

Stile efter Knudsen, skriftlige og mundtlige, 1 Time ugentlig.

Latin.

2den Klasse — IV: Schmidts latinske Læsebogs 33 første Læsestykker samt de 26 sidste af Fablerne i 2den Aldeling. De norske Læsestykker ere mundtlig og skriftlig oversatte til Latin.

Formlære efter Madvigs Grammatik 5te Udgave, Syntax mundtlig.

3die Klasse — V: De tre første Böger af Cæsars bell. Gall. og den første og tredie af Ciceros Taler mod Catilina. Repeteret de tre første Böger af Phædri Fabler. Madvigs Grammatik: Kasuslæren, Repetition af Formlæren. Smaastile.

— VI: 3die Bog af Cæsars bell. Gall. og 1ste og 3die af Ciceros Taler mod Catilina. Repeteret de to første Böger af Cæsars bell. Gall. samt de tre første Böger af Phædri Fabler. Madvigs Grammatik: De vigtigste Regler om Tempora og Modi samt andre vigtige Regler af Syntaxen. Repeteret Formlære og Kasuslære. Stile efter Trojel, mundtlig og skriftlig.

Engelsk.

2den Klasse — IV: Hedleys “Anvisning“ fra Begyndelsen til Stykke 78, og de øvrige Øvelsesstykker fragmentarisk

Læsebogens prosaiske Del fuldstændigt gennem-
gaaet. En ældre Discipel desuden fra S. 96—157
i Sammenhæng. Stile og Diktatøvelser, 1 hver Uge.

3die Klasse — V: Autenrieth "English Reader" S.
1 - 28, 133—150, 162 - 170, 192—195, 201—207,
273 - 282, 306—332 (ca. 48 Blade), samt nogle
poetiske Stykker. — Kursorisk Læsning. Stile og
Diktatøvelser, 1 hver Uge. Løkkes "Kortfattet Gram-
matik".

VI: Autenrieth: "English Reader" S. 113—124,
133—150, og forøvrigt som Afd. V.

Fransk.

3die Klasse — V: Schmidts franske Elementærbog
gennemgaaet i dens Helhed. Af Borrings "Etudes
littéraires" 2 Stykker af Mérimée: "Les voleurs en
Espagne" og "L'enlèvement de la redoute".

3die Klasse — VI: Borrings "Etudes littéraires" S.
1—20, 105—126 (ca. 20 Blade). Repeteret det
Væsentligste af Schmidts "Elementærbog". Bloms
Grammatik: Formlæren. I sidste Halvaar: Stile
hver 2den Uge.

Historie.

1ste Klasse — I: Den gamle Historie efter Nissens
Lærebog til Muhamed og Araberne med Forbigaaelse
af enkelte Stykker. Historiens Gang saameget som
muligt anskueliggjort ved Hjælp af Rhodes historiske
Kart. Det vigtigste af Mythologien samt enkelte
Træk af Sagnhistorien gennemgaaet.

— II: Som I.

2den Klasse — III: Den gamle Historie efter Nissen
og Daaes Lærebog til "Cneius Pompeius" samt
Norges Historie efter "S. Petersens Lærebog for
Middelskolen" fra Olav den Hellige til Kong
Hans. Det vigtigste af den græsk-romerske My-
thologi gennemgaaet.

-- IV: Som III.

3die Klasse — V: Af Nissen og Daæes Lærebog i Verdenshistorien for Middelskolen: Den nyere Tids Historie indtil den franske Revolution. Desuden de nordiske Rigers Historie indtil Kalmarunionens Oplosning efter S. Petersens Lærebog for Middelskolen.

— VI: Som Klasse — V samt den nyeste Tids Historie fra den franske Revolution indtil Wienerkongressen og de nordiske Rigers Historie fra Kalmarunionens Oplosning indtil vor Tid efter de samme Lærebøger. Repetition af Oldtidens og Middelalderens Historie.

Geografi,

1ste Klasse — I: Hele Geografien med Benyttelse af Siewers's Grundtræk af Jordbeskrivelsen for Begyndere.

— II: Som I.

2den Klasse — III: Daa's "Udtog": Europa til Mellem-Europas tyske Lande. De fremmede Verdensdele.

— IV: Som III.

3die Klasse — V: Daa's Udtog: Indledningen og videre til Byer i Norge samt fra Asien Bogen ud.

— VI: Daa's Udtog: Fra Asien og videre Bogen ud. Den hele Bog tillige repeteret.

Naturkundskab.

1ste Klasse — II: Ved Skoleaarets Begyndelse og Slutning Indsamling og Beskrivelse af Planter. Endvidere ved Hjælp af Tegninger eller Exemplarer fra Skolens Samlinger Beskrivelse af Hovedformerne i Hvirveldyrenes Række samt af enkelte Leddyr.

2den Klasse — III: Prosches Lærebog: Hvirveldyrenes Række med Forbigaaelse af de Steder, som ere satte med mindre Tryk. Linnés System er indøvet paa levende Planter,

— IV: Prosches Lærebog: Hvirveldyrenes og Leddyrenes Rækker. Linnés System er indøvet paa levende Planter.

3die Klasse — V: Christies Lærebog: Fra Begyndelsen til § 76. De vigtigste Mineralier og Bergarter efter Skolens Samling.

— VI: Repeteret Dyreriget og Planteriget efter Prosches Lærebog samt Mineralriget efter Skolens Samling. Af Fysik er den obligatoriske Del gennemgaaet og repeteret efter Christies Lærebog.

Som valgfrit Pensum er læst, hvad der i Christies Lærebog er betegnet som saadant, dog saaledes, at enkelte Tillempninger ere foretagne i Afsnittet om Ligevægt og Bevægelse.

Mathematiske Fag.

1ste Klasse — I: Regning: Regningsarterne med hele Tæl.

— II: Regning: Regningsarterne med Brøk. Regladetri ved Reduktion til Enheden.

2den Klasse — III: Regning: Enkelt og sammensat Regula de tri og enkelt Rentesregning med Brøk og Decimalbrøk.

— IV: Efter Bonnevis Lærebog i Algebra: De fire algebraiske Regningsarter, Potentscren, Ligninger af 1ste Grad med en ubekjendt Størrelse samt Roduddragning.

De fleste Exempler i Opgavesamlingen ere regnede og indførte i en dertil anskaffet Opgavebog.

— III: Geometriske Konstruktioner: Konstruktioner angaaende de i Saxilds Geometri indtil § 31 behandlede Gjenstande.

— IV: Konstruktioner angaaende Tangenter samt Polygoners og Cirklers Udmaaling.

— IV: I andet Halvaar: Saxilds Geometri fra Begyndelsen til § 24 med Forbigaaelse af de med Stjerne betegnede Steder.

3die Klasse — V: Plangeometri: Saxilds Lærebog med Forbigaaelse af inkommensurable Størrelser samt de øvrige med Stjerne betegnede Steder. Konstruktioner dels i Hjemmet dels paa Skolen.

Regning. Bonnevis Lærebog. Fra Læren om Proportioner til Enden. Mange Opgaver dels i Hjemmet dels paa Skolen.

— **VI:** Plangeometri: Saxilds Lærebog med Forbigaaelse af inkommensurable Størrelser. Fortsatte Øvelser i Konstruktioner. Regning: Bonnevis Lærebog fuldstændig gennemgaaet og repeteret. Fortsatte Øvelser i Opgaverregning.

Tegning.

1ste Klasse — II: Kontourtegning efter J. Finnes Uddrag af Professor Hetsch's Grundtræk i Tegnekunsten til Brug ved Elementærundervisningen, alt i Blyant og paa fri Haand.

2den Klasse — III: Frihaandstegning efter førnævnte Grundtræk, Fricks Ornamentter og simplere Dyrstudier af V. Adam, alt i Kontour og i Blyant.

— **IV:** E: Frihaandstegning efter Fricks Ornamentter og simplere Dyrstudier af V. Adam, alt i Blyant og Kontour. Tegning efter Maa og med Lineal og Passer efter fritstaaende Figurer af Træ — som Prismer, Cylindre etc. samt Gjenstande af Skoleværelsets Inventarium.

3die Klasse — V E: Frihaandstegning som 2den Kl. IV E og Tegning efter Maal og med Lineal og Passer tillige efter mindre Apparater af Skolens fysikalske Samling.

— **VI E:** Ligesom i 3die Klasse — V.

Skrivning.

1ste Klasse — I og II: Indøvet og repeteret de vigtigste Grundtryk, samt Øvelser i at binde Bogstaverne sammen til Ord med Anvendelse af Taktmethoden. Derefter Øvelse i latinsk Skrift efter Lærerens Opskrift og trykte Forskrifter.

Øvelse i Læsning af latinsk og gothisk Skrift efter de lettere Stykker i "Øvelsesbogen".

2den Klasse — III: Repetition af Grundtryk og Bogstavens Sammenbinding efter Lærerens Takttælling. Fortsat Øvelse i latinsk Skrift efter Opskrift paa Vægtavlen, trykte Forskrifter, Afskrift efter Bog og Lærerens Diktak. Øvelse i Læsning især af gothisk Haandskrift efter de vanskeligere Stykker af "Øvelsesbogen".

Middelskolens Afgangsexamen.

Til denne Examen, som iaar for første Gang vil blive afholdt ved Skolen, ville indstille sig følgende 3 Elever af dens 3die Klasse — VI:

1. Sverre Dahm, født den 2den Januar 1858 og Søn af Distriktslæge Chr. Dahm. Optaget i Mittel- og Realskolens 1ste Fællesklasse i August 1867;
2. Harald Samuelsen, født den 24de Mai 1858 og Søn af Hyttemester J. M. Samuelsen. Optaget i Mittel- og Realskolens 1ste Fællesklasse i August 1866;
3. Gustav Ludvig Theodor Hartmann, født den 9de December 1857 og Søn af Apotheker P. E. W. Hartmann. Optaget i Mittel- og Realskolens 1ste Fællesklasse i August 1865.

Desuden som Privatist:

4. Bernt Christian Andersen, født den 4de April 1856 og Søn af Bagermester E. Andersen. Han har tidligere været Elev af Kongsbergs Mittel- og Realskole, hvis Realafdeling han fuldstændigen har gennemgaaet.
-

Den skriftlige Del af Middelskolens Afgangsexamen vil blive afholdt fra den 16de til den 19de Juni; dens mundtlige Del begynder Onsdagen den 2den Juli. Begge Prøver ville samtidig med

Skolens Aarsexamen

blive afholdt overensstemmende med følgende Examenstabel:

Den skriftlige Examen:

Formiddag.

Mandag den 16de Juni.	2den Latinklasse 3die Klasse — V og VI 2den — — III og IV 1ste — — I og II	} Opgave i Modersmaal.
<hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/>		
Tirsdag den 17de Juni.	2den Latinklasse 3die Klasse — V og VI 2den — — III og IV	} Tydsk Stil.
<hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/>		
Onsdag den 18de Juni.	2den Latinklasse 3die Klasse — V og VI L. 3die Klasse — V og VI E.	} Latinsk Stil. Engelsk Stil.
<hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/>		
Thorsdæg d. 19de Juni.	2den Latinklasse 3die Klasse — V og VI 2den — — III og IV	} Opgaver i mathematiske Fag.

Mandag den 23de og Onsdag den 25de Juni udarbejdes de Prøvetegninger og Prøveskrifter som af Examinanderne skulle udføres for Afgangsexamen.

For de af Skolens Disciple, der underkaste sig Middelskolens Afgangsexamen, slutter den daglige Undervisning i Skolen Thorsdagen den 12te Juni; for Skolens øvrige Disciple fortsættes Undervisningen efter den skriftlige Examen fra Lordag den 21de til Lørdag den 28de Juni.

Den mundtlige Examen.

	Formiddag.		Eftermiddag.
Onsdag den 2den Juli.	2den Latinkl. Kl. 8 Latin.	Rektor.	
	Kl. 10 Historie.	Rektor.	
	3die Kl. — V og VI Regning og Geometri.	Saxild.	Alle Klasser Kl. 3 Sang.
	2den - — III og IV Religion.	Moe.	Klewe.
	1ste - — I og II Regning.	Prahm.	
<hr/>			
Thorsdag den 3die Juli.	2den Latinkl. Kl. 8 Matematik.	Saxild.	
	Kl. 10 Geografi.	Saxild.	3die Kl. — VI Fransk.
	3die Kl. V og VI Historie.	Rektor.	Prahm.
	2den - III og IV Geografi.	Prahm.	Klausen.
		1ste - — I og II Religion.	Moe.
<hr/>			
Fredag den 4de Juli.	2den Latinkl. Religion.	Moe.	
	3die Kl. — V og VI Modersmaal.	Rektor.	
	2den - — III og IV Geometri.	Saxild.	3die Kl. — V og VI E. Engelsk.
	— III og IV Regning.	Klausen.	Prahm.
	1ste - — I og II Kl. 10 Historie.	Moe.	

	Formiddag.	Eftermiddag.
Lørdag den 5te Juli.	2den Latinkl. Kl. 8 Modersmaal. Bugge.	
	- 10 Tydsk. Bugge.	
	3die Kl. — V og VI Naturkundskab. Saxild.	
	2den - — III og IV Modersmaal. Moe.	
	1ste - — I og II Modersmaal. Klausen.	
<hr/>		
Mandag den 7de Juli.	2den Latinkl. Græsk. Bugge.	
	3die Kl. — V og VI Religion. Moe.	3die Kl. — V og VI Tydsk. Bugge.
	2den - — III og IV Naturkundsk. Saxild.	2den - — IV L. Latin. Klausen.
	1ste - — I og II Geografi. Klausen.	— IV E. Engelsk. Prahm.
<hr/>		
Tirsdag den 8de Juli.	2den Latinkl. Kl. 8 Fransk. Prahm.	
	Kl. 10 Engelsk. Prahm.	
	3die Kl. — V og VI L. Latin. Bugge.	
	2den - — III og IV Historie. Moe.	
	1ste - — II Naturkundskab. Saxild.	
<hr/>		
Onsdag den 9de Juli.	3die Kl. — V og VI Kl. 10 Geografi. Moe.	
	2den - — III og IV Tydsk. Bugge.	
	1ste - — II Tydsk. Moe.	
	I Tydsk. Klausen.	

Examen begynder hver Formiddag Kl. 8 og hver Eftermiddag Kl. 4, naar ikke anderledes i Tabellen er anført.

Udfaldet af Examen bekendtgjøres Lørdag den 12te Juli Kl. 10 Formiddag. Derefter indtræde Sommerferien, der vedvare indtil Tirsdag den 12te August, da Skolens Disciple samles Kl. 11 Formiddag.

Til at overvære denne Skolens Afgang- og Aars-examen tilligemed Bekjendtgjørelsen af dens Udfald har jeg den Ære paa Medlæreres og egne Vegne herved at indbyde Disciplenes Forældre og Værger samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.

Kongsberg den 10de Juni 1873.

Joh. Graff.

